

Impozitul special pe bunurile mobile de valoare mare în România: provocări înainte de primul termen de plată

Anamaria Chiru, Partener DOBRINESCU DOBREV TAX ADVISORY SRL

Începând cu 1 ianuarie 2024, a intrat în vigoare, printre altele, impozitul special pe bunurile mobile de valoare mare. Această nouă obligație fiscală îi vizează pe cei care dețin autoturisme ce depășesc un anumit prag valoric. Având în vedere că ne apropiem de primul termenul de declarare și plată pentru acest impozit special (31 decembrie 2024), contribuabilii trebuie să fie atenți la procedurile și obligațiile detaliate în Codul Fiscal.

Așadar, persoanele care au în proprietate autoturisme înmatriculate/înregistrate în România a căror valoare de achiziție individuală depășește 375.000 lei, datorează impozitul special pe bunurile mobile de valoare mare. Spre deosebire de impozitul special pe bunurile imobile de valoare mare, care este datorat doar de persoanele fizice pentru clădirile rezidențiale deținute în România (în anumite condiții), impozitul special pe bunurile mobile de valoare mare trebuie plătit indiferent de tipul proprietarului, persoană fizică sau persoană juridică.

Impozitul se datorează pe o perioadă de 5 ani începând cu anul fiscal în care are loc predarea-primirea autoturismului sau pentru fracțiunea de ani rămasă până la împlinirea perioadei de 5 ani de la această dată pentru cele la care predarea-primirea autoturismului a avut loc anterior. Pentru a exemplifica: o persoană care a achiziționat un autoturism până în 2019, inclusiv, nu datorează acest impozit, chiar dacă

valoarea de achiziție a depășit plafonul de 375.000 lei, pentru că cei 5 ani de la data achiziției s-au împlinit înainte de 2024, în timp ce pentru achiziția unui autoturism cu o valoare de achiziție peste 375.000 lei în 2023, perioada pentru care proprietarul autoturismului datorează acest impozit este de 4 ani (2024 – 2027).

Cota de impozitare este de 0,3% asupra diferenței dintre valoarea de achiziție a autoturismului și plafonul de 375.000 lei, iar declararea și plata acestui impozit se fac până la 31 decembrie inclusiv a anului fiscal curent. Pentru a reda în cifre impactul, un autoturism cu o valoare de achiziție de 900.000 lei, achiziționat începând cu 2024, atrage pentru proprietar un impozit special anual de 1.575 lei, timp de 5 ani (7.875 lei).

Având în vedere cele de mai sus, prima întrebare care apare se referă la valoarea de achiziție care trebuie avută în vedere. Codul Fiscal nu oferă clarificări dacă această valoare reprezintă prețul inclusiv TVA sau prețul fără TVA. Singurele detalii suplimentare în această privință sunt disponibile în instrucțiunile de completare ale Formularului 216 (prin care se declară acest impozit special), care precizează că „valoarea de achiziție a autoturismului” reprezintă “costul de achiziție/prețul autoturismului”.

Or, potrivit reglementărilor contabile, costul de achiziție cuprinde prețul de cumpărare, taxele de import și alte taxe (cu excepția acelor pe care persoana juridică le poate recupera de la autoritățile fiscale), cheltuielile de transport, manipulare și alte cheltuieli care pot fi atribuibile direct achiziției bunurilor respective, comisioanele, taxele notariale, cheltuielile cu obținerea de autorizații.

Astfel, dacă ne raportăm la această definiție, costul de achiziție și prețul unui bun sunt două noțiuni diferite, aspect care ridică altă întrebare: contează tipul de

proprietar (persoană fizică sau juridică) în determinarea valorii de achiziție, având în vedere că o persoană juridică înregistrată în scopuri de TVA își poate exercita 100% sau 50% dreptul de deducere a TVA aferente achiziționării unui autoturism, în timp ce pentru o persoană fizică sau o societate care nu este înregistrată în scopuri de TVA, TVA reprezintă întotdeauna un cost?

Singurul indiciu de la autorități în această privință este un material informativ în care este redat un exemplu de calcul pentru o societate înregistrată în scopuri de TVA, care utilizează în activitatea pe care o desfășoară autoturisme înmatriculate în România, valoarea de achiziție în scopul determinării impozitului special fiind stabilită ca prețul unitar, fără TVA.

O altă întrebare care apare se referă la societățile care dețin autoturisme înregistrate ca stoc de marfă sau pentru test drive. Atât timp cât aceste autoturisme sunt înmatriculate/înregistrate în România, nu există nicio excepție de la plata acestui impozit special.

În cazul în care există operațiuni de leasing pentru autoturisme, un alt aspect de avut în vedere este cine are calitatea de contribuabil (locatorul sau utilizatorul). Dacă ne raportăm la definirea contribuabilului care datorează acest impozit special, acesta este persoana care are în proprietate autoturismul în cauză. Așadar, impozitul se datorează de proprietar, această calitate revenind în toate ocaziile locatorului /finanțatorului, indiferent de tipul de leasing. Locatarul/utilizatorul va deveni contribuabil, în sensul acestui impozit special, din anul în care proprietatea asupra autoturismului îi este atribuită, ceea ce ne duce la următoarea întrebare: ce se întâmplă dacă în același an are loc și achiziția și vânzarea unui autoturism cu valoare de achiziție peste plafon? Pe regulile în vigoare, având în vedere că nu este definită o dată la care ne raportăm pentru determinarea calității de proprietar (spre deosebire de

situația impozitului special pe bunurile imobile sau a impozitului pe clădiri / teren / mijloace de transport, unde data de referință este 31 decembrie a anului anterior), fiecare persoană care are în proprietate autoturisme înmatriculate/înregistrate în România a căror valoare de achiziție individuală depășește 375.000 lei are calitatea de contribuabil și trebuie să depună declarația privind impozitul special pe bunurile imobile și mobile de valoare mare și să plătească impozitul special, indiferent de durata proprietății asupra autoturismului. Astfel, pentru anul în care un autoturism este cumpărat și vândut, impozitul special asupra acelui autoturism (cu valoarea peste 375.000 lei) se datorează în acel an de fiecare proprietar care a achiziționat autoturismul.

Chiar dacă acest impozit suplimentar pe proprietate nu are o valoare semnificativă, cota de impozitare fiind redusă și existând și un plafon neimpozabil considerabil, sunt esențiale clarificări din partea autorităților fiscale pentru o aplicare coerentă a reglementărilor și o conformare eficientă din partea contribuabililor.